

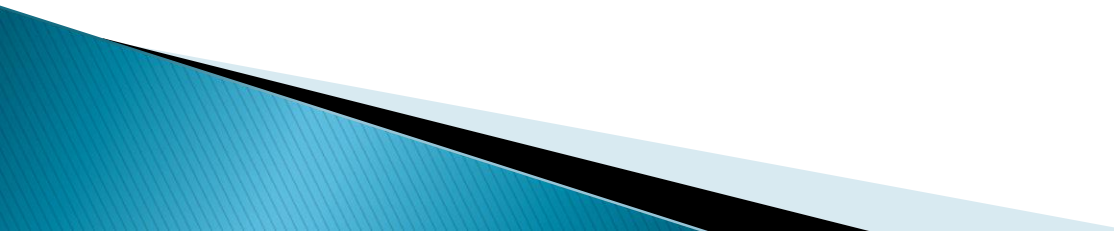

BPrAL AAB
CILËSI. LIDERSHIP. SUKSESI!

K-5 – Auditmi i brendshëm

Prof. Agron Dida

Kapitulli 5-2: Auditimi i brendshëm

1. Roli i auditimit të brendshëm
 2. Auditimi i brendshëm dhe i jashtëm
 3. Standardet për auditimin e brendshëm
 - 4. Raportimi i rezultateve të auditimit të brendshëm**
 - 5. Vlerësimi i performancës së auditimit të brendshëm**
 - 6. Komiteti i auditimit të brendshëm**
-

Raportimi i rezultateve të auditimit të brendshëm

Raportet e AB duhet të nxjerrin në pah:

- ▶ rreziqet e identifikuara,
- ▶ dobësitë e gjetura në kontroll,
- ▶ pasojat e problemeve të gjetura dhe
- ▶ rekomandimet për përmirësime.

Raportimi i rezultateve të auditimit të brendshëm

► Objektivat e raportimit

Elementi më i rëndësishëm i raportimit të auditimit të brendshëm janë:

- Rekomandimet për ndryshime
 - promovimi i ndryshimeve ose si kontrole të reja ose si kontrole të përmirësuara
- **Ndihmesa për menaxherët** – Raportimi i auditorëve thekson rendësin e kontroleve si:
 - Rekomandime për iniciativa të reja
 - Vlerësojnë efektin e rreziqeve të reja
- **Bërja e sigurt se ndërmerren veprimet e duhura**
 - Personeli bie dakord me rekomandimet e tyre

Format e raportit

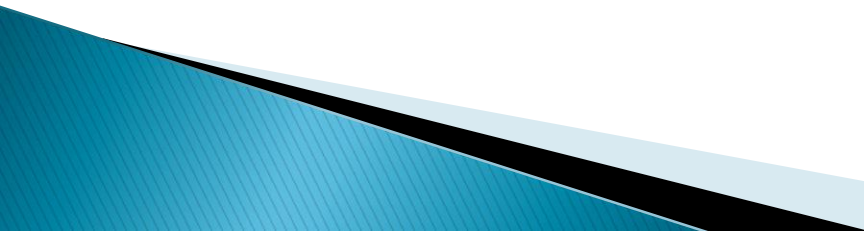
- Nuk ka kërkesa zyrtare për formatin

Përmbajtja e raportit

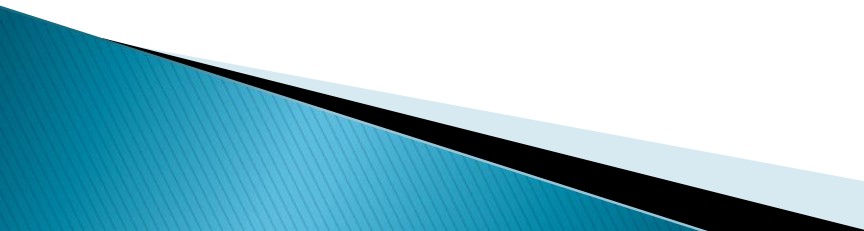
- ▶ **Përmbledhja ekzekutive** (duhet të përmbajë këto informacione)
 - Objektivat e angazhimit
 - Rezultatet më të rëndësishme të punës
 - Rreziqet kryesore të identifikuara
 - Pikat kyçe për të cilat duhet të ndërmerren veprime
 - Përmbledhje e punës që duhet të kryhet në të ardhmen
- Por edhe testet e kryera, gjetjet, listën e veprimeve, përgjegjësin e atyre për ti kryer, koha dhe kostoja.

Formati i vëzhgimeve dhe rekomandimeve

Më poshtë jepet në mënyrë e qartë e paraqitjes së vëzhgimeve dhe gjetjeve

- Objektivat e biznesit që menaxherët po përpiqen të arrijnë
 - Standardet operacionale
 - Rreziqet prej praktikave aktuale
 - Dobësitë e kontrolleve
 - Shkaqet e dobësive
 - Efektet e dobësive
 - Rekomandimet për të zgjidhur dobësitë
-

Çështjet tjera që raportohen

- ▶ Kultura ekzistuese e kontrolleve
 - ▶ Implikimet e rreziqeve të pa – adresuara
 - ▶ Rezultatet e vlerësimeve të kontrolleve
 - ▶ Shkaqet e problemeve themelore
 - ▶ Mundësitë në dispozicion
 - ▶ Largimi i pengesave që i vihen kontrolleve
-

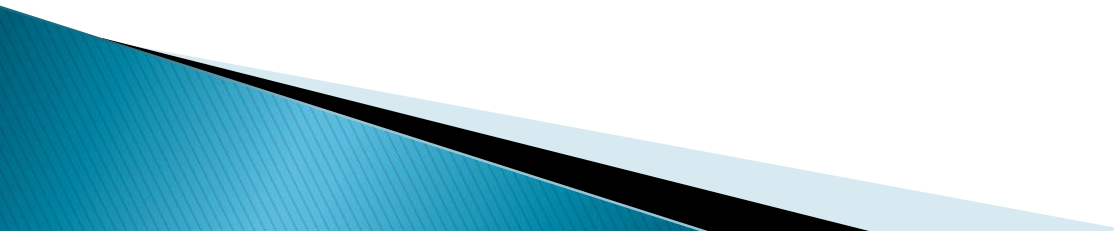
Vlerësimi i performancës së auditimit të brendshëm

Për të vlerësuar punën e auditimit të brendshëm duhet përdorur procedurat zyrtare të vlerësimit.

- ▶ **Kriteret e vlerësimit** (stand. e IIA të përshtatura)
- ▶ **Kontrollet e cilësisë dhe auditimi i brendshëm**
 - Themelimi dhe monitorimi i politikave të kontrollit të cilësisë
 - Siguron se të gjitha auditimet kryhen në përputhje me standardet

Vlerësimi i performancës së auditimit të brendshëm

Politikat për kontrollin e cilësisë janë të ndryshme në varësi nga këta faktorë:

- Madhësia dhe natyra e departamenteve;
 - Shpërndarja gjeografike;
 - Organizata, dhe
 - Konsiderata kosto-përfitime.
-

Vlerësimi i performancës së auditimit të brendshëm

- **Rishikimi vjetor i auditimit të brendshëm**
 - Përmes bordit ose komitetit të auditimit
 - **Objekti dhe shtrirjen e punës:** rishikimi duhet të merret me punën e kryer për te testuar:
 - Saktësinë, efektivitetin i kontrolleve të brendshme
 - Vlerësimet e rreziqeve dhe proceset e menaxhmentit
 - Të vepruarit në përputhje me ligjet, rregulloret
 - Masat për mbrojtjen e pasurive
 - Besueshmërinë e informacioneve
 - Vlerën për para
 - Përmbushjen e objektivave dhe synimeve të organizatës

Vlerësimi i performancës së auditimit të brendshëm

- ▶ Rishikimi vjetor i auditimit të brendshëm duhet të mbulojë terma standard të referencës dhe të vlerësoj se këto terma nëse janë të duhura
 - Autoriteti
 - Pavarësia
 - Burimet

Komiteti i auditimit të brendshëm

Komiteti i auditimit të brendshëm i cili përbëhet nga drejtorë të pavarur jo - ekzekutivë është organizmi që duhet të mbajë lidhje me auditorët e jashtëm, të mbikëqyrë auditimin e brendshëm, dhe të bëjë rishikimin vjetor të pasqyrave financiare dhe të kontrolleve të brendshme.

Përfitimet

Raportin “Cadbury” të Mbretërisë së bashkuar përmbledh përfitimet që ka secila organizatë nga Komiteti i Auditimit

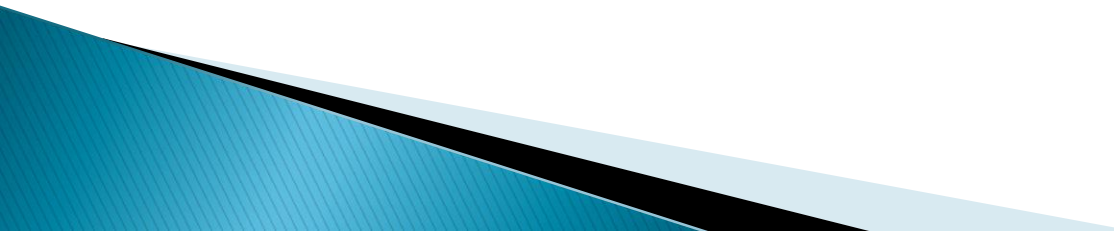
- Përmirësimi i cilësisë së raportimit
- Krijimi i një klime kontrolli dhe disipline
- I mundëson drejtorëve jo- ekzekutiv ushtrimin e gjykit të pavarur
- Ndihmë për drejtorët financiar
- Kanal komunikimi me auditorë të jashtëm
- Forcojnë pozicionin e funksionit të auditimit të brendshëm
- Rrisin besimin e publikut

Rishikimi i pasqyrave dhe sistemeve financiare

Komiteti i auditimit duhet ti rishikojë pasqyrat
financiare:

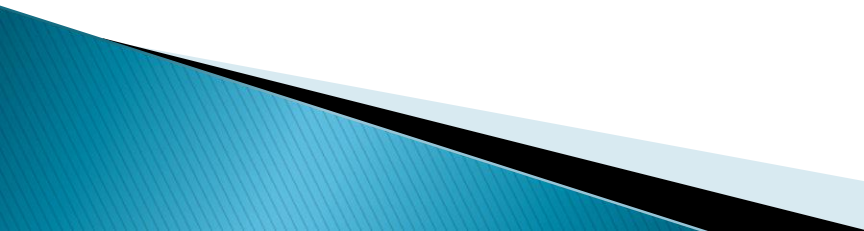
- Në baza tremujore, gjashtëmujore, nëntëmujore dhe vjetore
- Rishikimi i performancës financiare

Koordinimi me auditorët e jashtëm

- ▶ **Emërimi dhe shkarkimi nga detyra i auditorëve të jashtëm**
 - ▶ **Diskutimin e objektit të auditimit të jashtëm**
 - ▶ **Forum i koordinimit në mes të AB dhe AJ**
 - ▶ **Qenien në dispozicion të AJ**
 - ▶ **Trajtimi në mënyrë serioze qëndrimet me rezervë të AJ**
-

Rishikimi i auditimit të brendshëm

Rishikimi duhet të mbuloj aspektet e mëposhtme të auditimit të brendshëm:

- Standardet, përfshirë objektivitetin, njohuritë teknike dhe standardet profesionale
 - Objektin
 - Burimet
 - Marrëveshjet për raportim
 - Plani i punës
 - Koordinimi me auditorët e jashtëm
 - Rezultatet
-

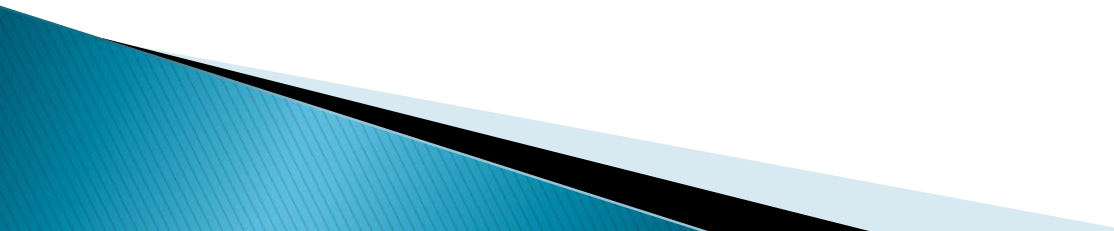
Rishikimi i kontrolleve të brendshme

Komiteti i auditmit luan rol të rëndësishëm për sa i takon rishikimit të kontrolleve të brendshme

- Monitorimi vazhdimisht i saktësisë e sistemeve të kontrolleve të brendshme
- Të vepruarit në përputhje me ligjet dhe etikën
- Adresimi i rrezikut të mashtrimeve
- Për rishikimin e deklaratës së kompanisë për kontrollet e brendshme
- Të mbajë parasysh rekomandimet e auditorëve – letra e menaxhmentit

Rishikimi i menaxhimit të rrezikut

Komiteti i auditimit gjithashtu luan rol të rëndësishëm në rishikimin e rrezikut duke përfshi:

- Faktin nëse është vënë në zbatim një politikë zyrtare për menaxhimin e rrezikut
 - Te rishikoje vazhdimisht edhe trajnimet e menaxhereve;
 - Azhurnimin e strategjisë për menaxhimin e rrezikut;
 - Dhe te raportoje nëse organizata ka një Komitet të veçantë për menaxhimin e rrezikut.
-

Hetimet

Komiteti i auditmit duhet të përfshihet në zbatimin dhe rishikimin e rezultateve të hetimeve përkatëse

- Mund të ketë rol specifik për të hetuar çështjet specifike